

is een mooi onderwerp voor een jongelingsvereniging of een debatclub. Natuurlijk voel ik dit bezwaar ook, en het is de vraag, of de later van pokken geschondenen dankbaar zullen wezen aan de gemoedsbezwaarde ouders. Het is dus wel zaak voor de ouders ernstig in dezen met hun geweten te rade te gaan, en voor de regeering, om de gemoedsbezwaarden ook hierop te wijzen. In een geneeskundig adres is deze opmerking echter niet op haar plaats.

ad. 6 a. Dit had beter gestipuleerd moeten wezen; hoe groot is het aantal, dat kan worden vrijgelaten?

ad. 6 b. Dit hoort ook niet in een geneeskundig adres thuis. Die kostenberekening komt voor rekening van de regeering.

ad. 7. Heeft de Maatschappij geraadpleegd de voorzitters van de Raden van Arbeid, de R. V. B., hoeveel vrijgestelden die wegens gemoedsbezwaren hebben ingeschreven? Heeft de Maatschappij geraadpleegd de bescheiden van de volkstelling, het getal oud-Gereformeerden, de groep, waarin deze gemoedsbezwaarden te zoeken zijn?

Nu nog een ander bezwaar. Ik ben voorstander van de vaccinatie, en heb ook natuurlijk grondige bezwaren tegen de door de regeering voorgestelde maatregelen. Maar ik heb even groote bezwaren tegen de wijze, waarop dit wetsontwerp, dat behalve de artt. 10—18, nog vele goede wijzigingen biedt, bestreden wordt. Nu is men bezig het schip op een klip te laten loopen, waarmee ook de rest van de lading verloren gaat en tevens het goede werk van praeadviseurs en vele sprekers op het buitengewone gezondheidscongres niet tot zijn recht komt; verdrongen in de anti- en pro-vaccinatie-agitatie. Verder meen ik, dat het hoofdbestuur ook geen recht had namens de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst te spreken, gezien de zeer geringe belangstelling op de door haar belegde vergadering in American.

Het hoofdbestuur had hier voor zichzelf moeten spreken, daarbij eerlijkheidshalve nog mededeelend, dat de Maatschappij zelve deze zaak overlaat aan de hygiënisten, bij wier oordeel de artsen zich toch eigenlijk neerleggen. Ik meen dus, dat het zenden van een adres een *zoo gewichtige* zaak is, dat dit niet mag geschieden, zonder dat men zeker weet, dat de leden geestdriftig er voor zijn. Nu is noch het een noch het ander het geval; de leden zijn noch koud, noch heet; daarom mocht hier niet namens de leden worden gesproken.

Amsterdam, 25 Augustus 1924.

G. F. GEZELLE MEERBURG.

VENTILATIE VAN SCHOOLLOKALEN.

In antwoord op het schrijven van J. DE GROOT SR. in dit *Tijdschrift* van 23 Augustus j.l. moet ik opmerken, dat hem de strekking van mijn artikel ontgaan is.

In de tweede helft van dit artikel wordt slechts een wijze van onderzoek beschreven, geen onderzoek. Geen proeven worden genomen, zooals DE GROOT meent, doch een onderzoekingsmethode wordt gedemonstreerd. En wel een variatie van RECKNAGEL's methode ter bepaling van den ventilatiecoëfficiënt van een gegeven ventilatiesysteem.

Over de waarde der verschillende ventilatiesystemen wordt door mij geen woord gerept; alleen wordt de wijze van onderzoek aan een *geheel willekeurig gekozen* voorbeeld verduidelijkt. Of het „gegeven ventilatiesysteem” van het voorbeeld al of niet deugdelijk is, is van geen betekenis.

Rotterdam, 25 Augustus 1924.

L. LEOPOLD.

STETHOSCOOP GEVONDEN.

Op het bureau van den gemeentelijken geneeskundigen dienst te Amsterdam, Nieuwe Achtergracht 100, wordt voor den eigenaar bewaard een stethoscoop met phonendoscoop, die den 19den Augustus l.l. op het Weesperplein is gevonden.

Te bevragen aan het contrôle- en meldingsbureau.

Amsterdam, 26 Augustus 1924.

H. PINKHOF.